

Digi- ja rohepöördeks vajalikud oskused OSKA uuringutes

DIGI- JA ROHEOSKUSED

<https://oska.kutsekoda.ee/uuring/oska-ulevaade-digi-ja-rohepoordeks-vajalikest-oskustest/>

Eesmärk

Anda sisendit erinevatele osapooltele asjakohaste tegevuste planeerimisel, et:

- kiirendada uute võimaluste operatiivset kasutuselevõttu
- kiirendada tehnoloogial põhinevate lahenduste oskuslikku rakendamist
- tõsta inimeste konkurentsivõimet tööturul

Roheoskused

Riina Tilk

Roheoskused

- Teadmised, oskused, väärtused ja hoiakud, mis on vajalikud, et arendada ja toetada kestlikku ning ressursisäästlikku ühiskonda ning selles elamist. *(CEDEFOP)*
- Teadmised, oskused ja hoiakud, mis seostuvad keskkonnamõju vähendavate tehnoloogiate, teenuste või materjalidega. *(Säästva Arengu Komisjon)*
- Oskused, mida vajavad kõikide sektorite erineva oskustasemega töötajad, et aidata tooteid, teenuseid ja protsesse kohandada kliimamuutustest tulenevate muutustega ning keskkonnanõuete ja eeskirjadega. *(CEDEFOP, OECD)*

Roheoskuste ülevaade

Kirjeldataud on:

- roheoskuste vajadusele viitavad tähtsamad **trendid**
- peamised erialased **roheoskuste märksõnad**
- rohepööret toetavad **üldoskused**

Ülevaade tugineb:

- OSKA varasematele **valdkonnauuringutele***
- **COVID-19** eriuuringus kogutud oskuste vajadusele
- **rahvusvahelistele** allikatele

* *eksperthinnangutele tuginedes **valitud** OSKA valdkonnauuringutele...*

..., mille põhikutsealade oskuste vajaduses on seoses rohepöördega ette näha olulisi nihkeid:

Energeetika

Ehitus

**Põllumajandus,
toiduaine-tööstus**

**Transport, logistika,
mootorsõidukite
hooldus ja remont**

**Metsandus,
puidutööstus**

**Metalli- ja
masinatööstus,
elektroonika**

**Keemia-, kummi- ja
plastitööstus
Rõiva- ja
tekstiilitööstus**

**Vee- ja jäätme-
majandus ja
keskkond**

**Kinnisvara-
teenused**

**Loome-
majandus
(disain),
trükitööstus**

Avalik haldus

Rohepöörde märksõnad

- **Rohepööre** – majandus ja keskkonnakasutus, mis on tervikuna kooskõlas säästva arengu eesmärkidega.
- **Kliimaneutraalsuse saavutamine kõikides majandusvaldkondades** – Euroopa Liidu pikaajaline eesmärk **aastaks 2050**.
- **Ringmajanduse** peaesmärk on säilitada toodete ja materjalide väärtus võimalikult kaua, asendades praegu levinud lineaarse majandusmudeli (tooda-kasuta-hülga) ringse majandusmudeliga.

Valdkonniti korduvad roheoskuste märksõnad:

- **Keskkonnateadlikkus** – nii tehnoloogiaoskusi kui ka tööprotsesse tuleb kombineerida arusaamisega looduslikest protsessidest.
- **Ettevõtte tegevusega seotud keskkonnamõjude hindamine** (CO₂ jalajälg, toote ja teenuse elutsükli analüüs, organisatsiooni kestlikkuse ehk jätkusuutlikkuse raporteerimine)
- **Efektiivsus ja säästlikkus** (uuenduslikud lahendused, ressursside säästlik kasutamine)
- **Uued ja keskkonnasõbralikud materjalid ning tehnoloogia**

„Rohetöök“ keskse tähtsusega oskused (ILO)

Vajalikud spetsialistidele ja juhtidele:

- **Analüütiline mõtlemine** (sh riski- ja süsteemianalüüs) muutuste vajaduse ja vajalike meetmete tõlgendamiseks ja mõistmiseks
- **Koordineerimis-, juhtimis- ja ettevõtlusoskused**, sh interdistsiplinaarsed lähenemisviisid
- **Innovatsioonioskused** rohetrendidega seotud võimaluste leidmiseks
- Rohelisemate toodete ja teenuste **turundusoskus**
- **Tarbijate nõustamisoskus** roheliste lahenduste kasutamisel
- **Võrgustike loomise, IT- ja keeleoskus**
- **Strateegilise juhtimise oskus** poliitikakujundajatel ja ettevõtte juhtidel, rohetrende toetavate stiimulite, puhtama tootmise, transpordi jm toetavate tegevuse arendamiseks

„Rohetöök“ keskse tähtsusega oskused (ILO)

Kõikidele töötajatele vajalikud:

- **Keskkonnateadlikkus**, keskkonnakaitse; tahe ja võime õppida säästva arenguga seonduvat
- **Ülekantavad oskused:**
 - **Meeskonnatöö oskus** organisatsiooni keskkonnajalajälje vähendamiseks
 - **Suhtlemis- ja läbirääkimisoskus** muudatuste eluviimiseks koostöös kolleegide ja klientidega
 - **Ettevõtlikkus**, et kasutada ära vähese CO2-tehnoloogiast, keskkonna-kaitsest ja rohetrendidega kohanemisest tulenevaid võimalusi
- **Tööohutus ja tervishoid**

Metsandus ja puidutööstus

TRENDID

- Ülemaailmsed **kliimakokkulepped** ja **rohepöörde** eesmärgid
- **Puidu väärimine** ja suurema lisandväärtuse loomine
- **Biomajandus**. Puidu kui keskkonnasäästliku ja kohaliku materjali laialdasem kasutamine (sh ehituses, kestvustooded, fossiilset päritolu toodete asendamine)
- **Ringmajandus** ja materjalide säästlik kasutamine (sh tehaselise eeltootmise kasv puitmajade tootmises)
- **Digitaliseerimine ja automatiseerimine**
- **Energiatõhususe poliitika** ja miinimumnõuded hoonetele, sisekliima- ja renoveerimisnõuded

ROHEOSKUSED

- Keskkonnasäästlikkuse, elurikkuse säilitamise ning kliimamuutuse mõjudega arvestava metsamajandamise oskused (mets kui CO₂ siduja)
- Uute taime- ja puude haiguste leviku tõkestamise, tormikahjustuste likvideerimise, maaparandusega seotud oskused
- Puidukeemia teadmised ja oskused
- Materjalide säästlik kasutamine, tootmisprotsesside tõhus juhtimine, tootmis- ja ehitusjätmete taaskasutus
- Puitkonstruktsioonide projekteerimine, puitinseneria
- Hoone elukaare analüüsi oskused ja teadmised (sh energiatõhusus, CO₂ sidumine, materjalide CO₂ jalajälje hindamine), hoonete renoveerimise oskused

Digi- ja roheoskuste ülevaade:

<https://oska.kutsekoda.ee/uuring/oska-ulevaade-digi-ja-rohepoordeks-vajalikest-oskustest/>